

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 384, 14. VII. 2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind abrogarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române

Analizând **propunerea legislativă privind abrogarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române** (b384/09.07.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3451/16.07.2024, și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D817/17.07.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare abrogarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, cu modificările și completările ulterioare, precum și trecerea efectivelor umane, a bunurilor, a logisticii și tot ceea ce aparține Jandarmeriei Române în subordinea și administrarea Apărării Naționale.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 118 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu sunt prezentate, printre altele, informații cu privire la: insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, la impactul asupra sistemului juridic, la compatibilitatea cu reglementările Uniunii Europene în materie, la consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri, precum și referitor la măsurile de implementare, pe care le presupune aplicarea noului act normativ.

Totodată, relevăm faptul că instrumentul de prezentare și motivare este redactat într-o manieră ce nu este specifică normelor de tehnică legislativă, nerespectând prevederile art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor*”.

Astfel, remarcăm **insuficiența** argumentelor prezentate, **cele mai multe dintre ele având o puternică încărcătură afectivă.**

Menționăm că, potrivit considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 682/2012, „*Dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare, instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]*”.

Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut, în Decizia nr. 139/2019, că „*Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale*”.

5. Referitor la evoluția din punct de vedere istoric, învederăm că Jandarmeria Română face parte din categoria armelor cu o vechime îndelungată în decursul istoriei românilor. „*Legea, promulgată la 3 aprilie 1850, constituie actul de naștere al acestei arme, care i-a dat statut juridic, i-a definitivat atribuțiunile, principiile de organizare și de funcționare*”¹.

Adoptarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române a avut în vedere, astfel cum se arată în instrumentul său de prezentare și motivare, „*conferirea unui rol sporit Jandarmeriei Române în sistemul forțelor de ordine publică, prin reflectarea mai clară a atribuțiilor acesteia [...]*”.

Totodată, evoluția Jandarmeriei a avut loc odată cu schimbările din societatea românească, schimbări aflate în strânsă legătură cu evoluția forțelor armate din mai multe state europene.

Avem în vedere, cu titlu exemplificativ, Jandarmeria Națională din Franța², care este o forță armată responsabilă cu misiunile de poliție, în special în zonele rurale și suburbane și pe căile de transport. Aceasta se află sub autoritatea Ministerului de Interne, dar este plasată sub autoritatea Ministerului Forțelor Armate pentru executarea misiunilor sale militare. În Italia³, Arma Carabinierilor este corpul național de jandarmi al Republicii Italiene. Acesta este responsabil pentru menținerea ordinii publice și a legii. În Portugalia⁴, Garda Națională Republicană este forța de jandarmerie națională, adică o forță de poliție cu statut militar a Republicii Portugheze, înființată în 1801. Este una dintre cele patru forțe de securitate internă ale țării. Are aceleași competențe ca jandarmeria națională din Franța. În forma și denumirea sa actuală, Garda Națională Republicană există din 1911. În Bulgaria⁵, Jandarmeria bulgară a fost creată imediat după războiul ruso-turc din 1877-1878. Transformarea „Gărzii de Poliție” în „Jandarmerie” datează dintr-un decret din 26 iulie 1881, prin care se confirmă „statutul legal al Jandarmeriei”. În 1951, este creat în cadrul Ministerului de Interne un serviciu similar jandarmeriei, botezat

¹ „Istoria Jandarmeriei Române 1850- 2000” de Gl.Bg.(r) Mihalache D.Vasile și Gl. Bg.(r) Suciu P. Ioan, Editura Sylvi, București 2000, pag. 5.

² <https://www.gendarmerie.interieur.gouv.fr/notre-institution>

³ https://fr.wikipedia.org/wiki/Arme_des_Carabiniers#D%C3%A9nomination_dans_les_langues_minoritaires_d'Italie

⁴ [https://fr.wikipedia.org/wiki/Garde_nationale_r%C3%A9publicaine_\(Portugal\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Garde_nationale_r%C3%A9publicaine_(Portugal))

⁵ <https://www.forcepublique.org/sources/Annuaire/Bulgarie-gb.html>

„Trupele de interior” și compus din zece unități. De la 1 mai 2006, Jandarmeria bulgară este încorporată în serviciul central al Forțelor Naționale de Poliție, în care constituie una dintre direcții și îi sunt recunoscute misiuni și competențe specifice pe întreg teritoriul țării. Redenumit „forța de poliție specializată” în 2010, acest serviciu redevine „direcția de jandarmerie” la 22 iulie 2014.

Prin urmare, este de analizat dacă Jandarmeria Română ar putea fi trecută în subordinea și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, având în vedere, în primul rând, atribuțiile acestui minister. Precizăm că principala atribuție a acestuia este organizarea Armatei Române, după cum se prevede în art. 1 și 2 din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

Articolul 1: „(1) Ministerul Apărării Naționale este organul de specialitate al administrației publice centrale, care conduce și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării țării.

(2) Ministerul Apărării Naționale este format din structuri centrale, structuri și forțe subordonate acestora”.

Articolul 2: „Sistemul de structuri centrale, structuri și forțe ale Ministerului Apărării Naționale constituie Armata României ...”.

Pe de altă parte, în conformitate cu art. 1 din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, lege supusă abrogării, „(1) Jandarmeria Română este instituția specializată a statului, cu statut militar, componentă a Ministerului Administrației și Internelor, care exercită, în condițiile legii, atribuțiile ce îi revin cu privire la apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a proprietății publice și private, la prevenirea și descoperirea infracțiunilor și a altor încălcări ale legilor în vigoare, precum și la protecția instituțiilor fundamentale ale statului și combaterea actelor de terorism. (2) Jandarmeria Română, prin atribuții, organizare, pregătire și dispunere teritorială, contribuie la garantarea suveranității, independenței, autorității, unității și securității statului, democrației constituționale pe întregul teritoriu național atât în timp de pace, cât și în situații de criză”.

Totodată, analizând conținutul prezentei propuneri legislative, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Proiectul de

*act normativ trebuie să instituie reguli **necesare, suficiente și posibile** care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă”.*

De asemenea, prezentul proiect nu respectă nici prevederile **art. 24** din aceeași lege, potrivit cărora *soluțiile propuse **trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale** ce reprezintă obiectul de reglementare **pentru a se evita lacunele legislative**.*

În acest context, se poate observa că modalitatea de exprimare a intenției normative nu întrunește exigențele de calitate a legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată. Menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale, Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern **suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor**.

În concluzie, în ceea ce privește modul de redactare a prezentului proiect, precizăm că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în repetate rânduri că legiuitorul are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„**nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii**”.*

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 847/13.08.2024

L. nr. 550/2004

M. Of. nr. 1175/13 dec. 2004

Lege privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române

- 1 promulgată prin D. nr. 1008/2004 M. Of. nr. 1175/13 dec. 2004
Decret pentru promulgarea Legii privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române
- 2 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 43 alin. (3)*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- 3 modificări prin L. nr. 255/2013 M. Of. nr. 515/14 aug. 2013 *modifică, la 1 februarie 2014, art. 19 alin. (1) lit. r)*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- 4 completat prin L. nr. 212/2017 M. Of. nr. 891/13 nov. 2017 *introduce art. 29_1*
Lege pentru completarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române
- 5 modificări prin L. nr. 257/2023 M. Of. nr. 678/24 iul. 2023 *modifică art. 19 lit. l); introduce lit. l_1) la art. 19*
Lege privind modificarea și completarea unor acte normative pentru instituirea unor măsuri specifice în vederea asigurării integrității fondului forestier